

ملائقہ لکھنؤ

۳۵ اوچوچی ایل **МОЛЛА НАСРЕДИНЪ** تہینی ۱۲ فیک №۳۵

8088
©. Акционерная
Фабрика Удмуртская
ТАБХ - 312 - 14

... آفیز اوشالی ده گتور باشمی اورت ایستی اولسون ... Литог. С. Быхова

ابونا قیمتی

دفعارده و
رویه ده

۱۲ آبی (۵۲ نسخه)	-	۵	مات
۹ آبی (۳۹ نسخه)	-	۳	مات
۶ آبی (۳۹ نسخه)	-	۳	مات
۳ آبی (۱۳ نسخه)	-	۱	مات ۶۰ قبک

اجبی مکناره ۱۲ آبی ۶ مات ۶ آبی - ۳ مات
سخسی - اداره مزده ۱۰ قبک. اوزکه شهرده ۱۲ - ۶ قبک

مجموعه نک آدریس:
تقلیس، ملا نصرالدین اداره سی
Г. ТИФЛИСЪ
РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА
„Молла Насреддинъ“

آجیق توروک دینلده بزرلمیان مکتوب و مقاله
قبول اولوناز. آدریس ده کیتمک حتی ۳ دانه یسی
قوتلک مارقادر

۱۷ شعبان ۱۳۲۶ بازار ایرته سی

۱ سبتمبر ۱۹۰۸

من قورخورام که بز آر یله اولمای.
هله مصره عثمانی، افغانستان و غیرری
قلسون کنارده. گوتورک اللهک ایرانی
که همیشه یز وگا بوخاری دان آتاشه باخشیق.
گورک هبه ایرانک یلنده یز نه چی ایلک؟
ایندی به نک ایران آدمی چیکلده همیشه
بزیم یادیمزه «خواب غفنه» دوشوب، یعنی
ایرانی لاری «پانان» و اوزومزی بوخودان
دوران حساب ایله میشیک.
اما ایندی گل گور ایرانی لار نه ایتمه
درلر و یز نه فایربریق.

اعلان

ملا نصرالدین اولمچ ایلیک جلدلش
کتابلاریندن بر نیجه عدد حاضردر. قیبی
اداره مزده ۶ مانت، بوچقا خرجی ایله ۶
مات ۵۰ قبکدر.

پس نه وقت

بعضی وقت بعضی روزنامه لده بعضی
بازمی لاریزه یه روایت ایبورلر که بر
یوزینده مسلمانلارک هانی سان آرتیق ترقی
ایسن و گوزی آجیق روسیه و قاقاز مسلها
نلاریدر.

ظرافت ایله میرمها بو سوزلری من بر
نچه برده اوخوشمام.
کناردان اینک ظاهرینه باخنده دوشزدان
آدامک فکرینه گلبرک بلک حقیقته یلهدر
که بازیرلار. مثلاً، نه قدر بزیم دارلقون
قورتلران جوانلاریزه وار، نه قدر بزیم قیز
مکتبلریمز وار، قرائت خاندلریمز، جمیت
خدیبه مز، خصوصی مکتب و مدرسه لریمز،
و یونلاره اوختیان شیلریمز. دوشغیرمه
کناردان باخنده اوقدر ترقی ایلمش کورسه،
تیریت که حتی بزونا کنندنه یون سنان
روح اللهک قارلوت آغاحی لک معجز کوسنر.
مکینه شک ایبورلیک.

اما حقیقته یله درمی که بازیرلار؟ یعنی
دوغری درمی که غییر دین قاردلشلا ریمزه
نسبتا بز چوخ قباقه گنیمشیک؟

بزیم غازیله هر بر نومر لرلنده مجتهد حاجی
میرزا حسن آغابه یمان دیه دیه اوز حاجی
میرزا حسن آغالاریزمی گوبا ده هیچ کورمورلر.
خراسان وکیل آغا میرزا علی آغابه ایندی
طهرانده و خراسانده مین لغت اوخوبورلار.
اون مین لغت اوخوبورلار خویک امام
جمعه سنه.
یوز مین لغت اوخوبورلار شیراز وکیل
حاجی سید جعفر آغابه.
مین مین لغت اوخوبورلار طهران وکیل
حاجی سید ابراهیم آغابه.
بو سایدیقنر آقارلار انک حرمنق عددا و
سادات زمره سنه درلر. ایکی ایل یوندان
ایرملی بو جانیلر ایران اهالی سنه بهشتک
آچارلارینی بابیلورده بلار. اما ایندی یونلارک
سلاننده جواب ویرن بوخدر.
نچه یوز ایلدن سورا یزده اومقانه
جانا یله ریک که گوزومزی آجوب نوستمزی
و دشمنلاریزمی تالیق؟

اگر یز بکنمه دیگر ایراننده اورده وادی
«آغ سیدکله اوشاخلاری کیدوب کنلارده دیل سز
آغز سز و دیادن بی خبر کنلری مین
حله ایله توولیوب اولنارک وار یوختنی بنبوب
کنوزریم - ایرانی لار یله اوطی لاری دخی
اوز ایچلرینه قوبازلار. اما بزیم اینچیزده
یوجور «آغاه لار انک عزیز و محترم وجود
خطاب اولونورلار.

شکر الله اولسون که بزیم ایچیزده
مجتهد حاجی میرزا حسن آقارلاره وار، اما

اور و جلق

گلدی اور و جلق: آی آلام آغلاما،
سنگ قناعت یلیگه باغلاما.

چار طرفن گلور احسان ایسی.
چوریا یلو، بالدا، بادجان ایسی.
یاخولار بل، قبری، قنجان ایسی.
لاب ایبور آدمه بی جان ایسی.
ایندی دخی بیدیری بارماغلاما.
سنگ قناعت یلیگه باغلاما.

هر گجه افطاره بو بور خان کنه
مشهدی حاجی آغا اعیان کنه
سن گل آلام باخما قنیران کنه
ای قفرا! سن قاییده یان کنه
بر تکه یوزباشان اوتور آغلاما!
اومما! شیشه رسن بالاسار ساغلاما!

قورشانی آج بوشلا، سو یون جامه بی
گل اوتو مجسده ساروب دامنی
چمره قولوگ قوی بره معامله می.
یادیکه سال اولنده سن امانی
ای قفرا! یس دی دخی آغلاما
اومما! شیشه رسن بالا سار ساغلاما

مشهدی سزیم قلی

تازه قرار لاک

یز باکو زرگرلری شاکر دلریمزه خیر.
ویریریک که یونمان سورا اگر شاکر دلریمز
خاتم لریمزک پالنلارینی ایلدن حمامه و
حمامدن ایله داشیناسالار، اوللاره نهار
وقتی هر آلتی تفره ایکی کوفته، گروانکه
باریم جورک و اون دوروت استکان باریم
ایران جایی ویریله جک، اما اگر وقتده
گیدوب داشیناسالار و چمخم ایله سار، کرک
جمعه گولری ده گلوب ایشیلر.

اور لو باک مکنوبی

ملا نصرالدین زور نالیک ۲۸ نمره سنده
یازلشدی که اورده واددن بر دسه سید کیدوبلر
زنکه زور محانه، البته کندلبلر خرمن لرینی تیز

بیسولر که سیدلر خرمنلری عارت ایلمه جکره
بو سوزلر هاموسی بالانر: اولاه، بزیم
اورده وادده ایکی قر صحیح النسب سیدوار
«آغ سیدون اوغلا لاری» دیسرلر اولار
دوغرودر زنکه زور محانه هر لیل کیدوبلر،
اما هیچ وعده بوغدا آریا آغلازلار، اولار
آنجاق آت، اولاغ، اوکوز، قوبون، کچی،
یاغ، یون آلارلار، و برده هر کس نذر
ایلمسه، بلاجه اوشاخلارک بور کندن و قیزلارک
انکارولندن قیلو پول آلارلار و هیچ وعده
زور ایلیوب آغلازلار. هرکس یولار سا توقع
ایلمسه، اوندان آلارلار. اوزکه ایله ایشلری
یوخدر. دها یوندا نه وارک سن بزیم اورده واد
شهرینی بی آبرو ایلیورسن؟ حط اولمادی که
میر مرتضی بزیم شهرده اولور؟ توقع ایسورم
یونندان سکره اورده واد لولری بی آبرو ایلمه رسن
مخلصگر کربلای آمانان قلی

اداره دن

بو گولرده بز قارباغدان بر مکتوب
کلمسی، یازمشیلار که اهالی یرلاک کیدمنه
داغلازده حکیم نایلمور که باخوشلاره معالجه
ایلسونلر. اما الله عسیر ویرسون، آغ سیدون
اوغلا لاری کلورلر و ییده کی قورشاقلارین سن
بهر پارچه کسوب ویرورلر اوشاقلار باغیوب
رلار یوغا زلینه، نه باخوشلیورلر و نه ده قیز،
برورلر. بز بولیک مکنوبه کوره کدان
ایدریک که بزیم اخبار نویسن سوا ایسوب،
اوغا کوره اخبار نویسنزه معلوم ایدریک که
یونندان سکره هر بر ایشتی تحقیق ایلیوب
سکره یازسون.

مسئله

آعدمم بازارندان یازوب یزدن سؤال
ایدوبلرک بر خر مسلمان تقلیس دن روس
سابونی گنوروب سالتیر مسلها لاره، آیردین
- باوبینی ایشلمک ممکن در یا یوخ؟

جواب

معلوم درک دوس سابونی مردادر، اما
روس سابونی ایله یونولان پالناری سوا
چکندن سورا پالنار بلک اولایلهز. ولاکی

روس سابولیک آیش ویریشی حرامدر،
چونکه هر بر مردار شیک آیش ویریشی
حرامدر.

بخارت و ایفونومی خبرلی

پای نخت غازیله نرنده یله اعلان بازلوب :
« فورسق شهر لیک اهالی سی ایولری
سایرلار که کوچوب کینولر باکو و یا کو
غلامی رابوتنی باکو و یا کو رابوتنی
ایله باکو شهر لیک بی طرفی تعیین ایلیوب
که تازه قوناخلار اورده ایولر بکدربوب
« فورسق مجله سی » ناللیفسولر ، فورسق
شهر لیک اهالی سی قوشی لازمه خبر ویربرلر
که هر کس اوجور قینه ابو شیار
آغای ایتمه ، فورسق شهریه نشریت
گنوروب و بکندگی شیلری سچوب
آسولار .

قیاق دهنده فورسق دان باکو به کوچنار
انجیلار و سو بودراتجی لاریدر. یولار
انشالته بر لیجه گوندن سورا شولار
داغدان باکو به سو چخارداجاخلار .
ادارندن :

باکو روس مجله سی نال اولماغنی اگر
«مشهدی» لری ایچون غلبت یلریک .
عارف آدم او کس در که سوز آقیزدان
چخان کمی بلشا دوشه .
« حرجراما »

شیشکلن

جناب آخوند ملا نصرالدین السلام علیکم!
اما بعد، حقیقتاً یلهدر. کوزدن اوزاق
کوکولاننده اوزاق اولار . . . بی . . . یلیتیورم
نه منه محل قویوب بو یازده قوراقورالاری
اوسابه یازمورسان . . . اما . . . لیجه آیدر
ایستیورم سیزه بر احوال یازم یلیتیم
هانتک یازوم . . . اگر یازمی شقوله
معلمه درس وقتده مورگه مکنی یازوم . . .
قرابغ کوچهلری داردر ، آدامک قلیق
کسوب ملباییه ایله قورخودورلار . . . پالاریم
یازقیدی. جورک ویریزمه بوخدر . . . اگر

من کجا دیدیم «بوغنازکده قالار»! ...

... بسواد ... اصل آفاق ابد دیگر ... (عثمانی تک کره اداره خفیه لری و اتدیری)

اوروجستان نمازخان حسن زکاتند علم صاحبان آرتوق مرتعی دنوان ازکودهکان کوچک تأییر هفتاد سالک اشرفی یازوم. اونده قزاقوغ اوشاقلاریک حسی

سورا ر یله قد قوردیلار: جماعت قرار قویدی که شرابچی دکاتی باقوت ایله سولر و بونی عمله گنورمکدن اورتی یله صلحت ایله دبلر که بر نجه ایوده جاجیر قازوسولر

گنجهده شاه عباس مسجدنک تقبی حاجی سیداحمد قبول ایلیور وحشت نمازی، قرغ عدد بزی اون قیکن، قیلدیریر طلبه لره بری آلتی قیکن، حاجیلاره بسری پیش قیکن، مقس کربلائی و مشهدیه لره بری اوج قیکن، دیمه لی قسرخ وحشه دورت

اینگه بر شاهای پول وبرسه اونی احسانه چاغریر و اوزیله برابر آیلیر. هانسی طلبه پول یاروس وبرسه یا اینکه «حاجی سید احمد پیش آدمده» دینه، عزا صاحبی طرفندن احسانه چاغریلمده آدقی قالیور، اولنک عوتنه پول و یاروس دیره نری آیلیر.

«فند»

بیر گون بر اورو سیلیمده ای آخنده شرابچی دکائی آجسون. آختیلا راضی اولمادیلار. نه قدر روس سمی ایله ای آختا لی لاد گنه راضی اولمادی. آخرده یلیبرم روس نه یزک قوردیسه اذن آلتی و دکائی آجیدی. گوزوم آختیلار بر قدر فکر ایلمدن

دیورار ، گونلرک بیر گونی ، یعنی بو یابوق وقتلرده بر ایبرالی آدی ده محمد علی ، آدس سان سز بر کلسب ههشهری نهدن سوز دشوب سه محمدعلی شاهک پارسنده بر آز نامنه داییشوب ، یعنی تورکی سوزی، دییوب محمدعلی شاه یله یله اولسون، (مثلا اولایلره که دییوب محمدعلی شاه جنمه گورا گینسون) .

دیور که «آی قارداشلار . میزه نه دخلی وار که من شاهای سبورم ؟ من اوزوم ایبرالی . شاه ده اوزومک، من ده محمدعلی ، شاهده محمدعلی ، هله یلرم سیزه نه دخلی وار ؟ اگر شاه اوزکه بادشاهلار کمی اولسیدی من گلوب سیزک ملک ایجنده دوشمزدیم . هردن بر ایستیورم اهل عیالی گوتوروب گیم وطنه ، اما قورخورام که بر گون شاه آدام گوندروب اوغولمی آبارا قاتا حرمخانه سته . بورادده که قایرام ، عیبی بوخدر ، فلانده نه اولار که ؟ بوراده بر ولایتی ؛ هر چند باکوده ماشالله جهنمک بر گوشه مه اوخشیور ، اما بوگا منم اورگیم سیخلیبر ، آتجاج من بر چه شیدن یاه درد ایلیورم : صبح وقتی هیهت بریمدن دوروب کوچمه چخشانده ، گمرک اوزوم سیزک اوزگزه ساتاشا . برجه یوگا اورگیم سیخیر .»

مطلبدن اوزاق دوشدیتک، هله اوزکه صحبت قالسون کنارته، قصدیز باکولی لاریک شاهه کومک چخشاملارندن دانتمه اقدر . هر برخریکه با کودان گلیر - هانیسی موافق قاعدهدر، و هیچ ایله بر خبر ایشتیرین که عقله بیفتمشا سون . هرته که ایشتیرین هیچ تعجب ایله میرسن و دیورسن که ایله یله ده کرک اولسون . مثلا . بر نمونه گتورهک :

بیر پیر سایانده - هر بر شین قبی منم یادیه باکو شعری دوشور . دوغردانده شاهه لایق شهردر . « لاغلاخی »

رعد علیہ اسلام

آوغوستنک ایبرمی ایکیسنده ملا عیسیل بر نجه بابی لر کویته پولودی سورن «رعد علیہ السلام» ایسنده ثبوت ایستین، بایلر ایله ایانامادیلار. ملا عیسیل غیظه کاب دیمی «ایندی که سیز رعد علیہ السلامه ایانامدگیر منده سیزی کافر ایدیوب قتلگزه قوا و بیریزم «قار انباری»

ملا عبدالابوب کوی ده بر نوکدن آیلمش قار انباری و مین باشلی مالکی ثبوت اینتک ایستیدیسه بر نجه مرتد کافر جوان ایانامادیقده ایتمدی بادمچه آتاجین قیادی ایستدی . مرتد و کافر جوانلاری وورسون . جوانلار قاجدیلا ، آتاج بره ده کوب قیلدی و جوانلاری بولفظلره قووردی ؛ «های دین سیز مرتدلر ؛ های ایسلیز کافرلر ؛ کویته قز انباری نی مین باشلی ملکی ذابریگز»؛

«شهر قرائت خانسی»

کنجهده یلساوه تینقیا کوچده آچلمش شهر قرائت و کنیخانهسی محمد علی شاهک خزنهسی کیی مسلمان کتابی ایله دولودر . تازمدن دورت یوز عدد مسلمان کتابلاری استالیوبه سفارش اولتوبدر .

کنجهدن شهر دارغسی ایران قولسو . لیخانه سندن « نظام الممالک » تقی آدینته کوره امیدوار که خوی شهرنی نک دارغانیه شاه طرفندن ایسته لسن، وشاه طرفندن خوی دارغانیه قبول اولکارسه ، «رشوت - الممالک» لک تقی آماغی ظن اولوناقدهدر . بونلک سینی نده کنجهده قازیز آرا بوغدا چیری اودون مال حیوانات کتوروب ساتانلار یلیز ، برده اوزی ایله الله یاییز .

«هه وده»

موز الان بکک

سیمیا ختنما سه سی

(۳۳ مجی نومبردن سورا)

حیائندن آخانو ایکو بولوب ستقخانه لک اطرافنه آخیر ستقخانه لک دورت طرفنده دورت حوض وار که هر بر ۱۵- ۲۰ کر سو نوقار . بو حوض لاری آخار سودان دوله دورور . لار که قالب دورولسون . بو حوض لارده یوزلرجه آداملار ال و ایاقلارینی بوورلار و وضو آورلار ، و براوجدان هلیجیوب توکور . روز حوضک اینجه . بریسی دستال بوورور ، بریسی کاهو سوبه جیکر ، چایچی لار استکانلار دینی بوورلار ، قلیان ساتانلار بو حوضده قلیانلارینک سویلی تازملیلور . سو هفته رایله حوضده قلوب بریله ایکه یله آتاء ، یور ، رنگ اولور یام یاشیل و اوزاقدان غفلتسی کلبه . نظهر وقتی ایلهی گوردوم مؤمنم قرداشلارم بو حوضلارک کنارنه دورولوب دستهاز آلرلار . بو حوضنه باخوب بر قدر فکره چومدم ، سورا بریوب بریستند سوروشدم ؛

«آی مسلمان قرداشلار ، آخراو سو دگل که اوراده وضو آیرگزه . بونلاردان بریسی مگا جواب وردی که هیس سو دگل نه دره ؟ دیدیم : «ا سکر سو ایسه ، اوسودان برآز ایچ گوروم» ؛ یچاره گوردی که ایچیل سو دگل ، ساکت اولدی . من گنه دیدیم که بر سو که اونی ایچمت اولماز ، او سویه آدمک الی دکه کرک البلی سویه چکون ، مگر بوسوک عتوقتی آتایگز ؟ بر سو که فوخذی ، رنگی تغیر تاپدی ، اوسو دگل ، قزورات دره .» دیدم ، من بو حوضنه همان سوزلری دیدیم که انسان ایجنده اوسوزلی اوج یاننده اوشاخلاه دایرلر .

مدیر و باش محرر : جلیل محمدق زاده .

پوچنا قو طی س

آستراخادون و کابیز الماقایوفدال شو اهتس ایبریک ساتدیقی ژورنالک بولینی که ایلسون ۲۵ مات ۵۰ قیک ، اولمجی پوچنا ایله گوندرسون اداره موزه . درنده و کلبزدن نوقع ایبریک که بزه حساب گوندرسون .

ایروان و کنتیه و کلبزیرک شو اهتس ایبریک که دهه اول کلبس ایبریکک شظرکده عمل ایلسون . آعداش و کلبزدن آخر مجی کلبس جواب گوزلیورک .

ایستقلالارده ، بکلندرم و کلفته تعلیم ایتک اجسون باکو مکتبلرین آلتی تقریبا نوروک دیشده «ایکبیچ ایله» آدی منظم ریز قرائت کتابی ترتیب ایلسولر . بو کتاب قلیسده «عبیرت» مطبعه سینه چاپ اولتوب ، وسعی و بیویک (۱۲۰ صفیه قدر) اولمیدان ، ۲ نجه و ۳ نجه شماره ، یازار . کتابک تقریبا یورویا اصولنه موافق ۱۱۳ حکایه و منظومه ، ۵۰ قدر شکل که بولاردن بعضی سی ققاز مسلمانلاریک معیشدن گوتورولوبدر ؛ املا و اشائی اوگورده . ایچون ۵۰ قدر بهی دیرلی ؛ کتابک آخیزنده ۵۴ بوزه قوز جین سوزلریک لغتی ؛ و یزچ چاق اصول تدویسه دایر منبهار . کبانی ۴۵ قیکدر . مطبعه و کتاب ساتانلار غلوت قوبولاجاق ؛ هر بیره شاری باکوده ۳ مجی روس و ، هانسی مکتبه گوندرملی و سفارشی نالوز قاعده سینه گوندرمک ممکندر .

کنجهده علی راضی شمعجی زادنگ اثری «عشق و محبت» کابجیسی چایدان حوض بری ۱۰ قیکدن ساتیلماقدهدر . خواهشی ایستدیر کنجهده علی راضی شمعجی زادنه مراسم ایتمه لدر . بو ایقتن رده جابین چخشاقده «هدایه لرم» آدی مضحکه اشعار کابجیسی و «اسلام قرائت خانسی» آدی بر حشر اوج برده لی مضحکسی .

Адресъ: П. Блисаветполь Ам. Рали-Шамшизаде

... باج ' ایندی سز اولدگز معلم ... (باکوره ایکلی نغور شیه خانک معلم اولامغی)